

# Spis treści

|                  |    |
|------------------|----|
| Od Autorów ..... | 15 |
|------------------|----|

## Rozdział I. Przygotowanie postępowania .....

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Określenie przedmiotu zamówienia .....                                         | 17  |
| 2. Wartość szacunkowa zamówienia .....                                            | 23  |
| 3. Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) .....                        | 29  |
| 4. Komisja przetargowa .....                                                      | 39  |
| 5. Wzorcowe dokumenty dotyczące przygotowania postępowania ....                   | 41  |
| Wzór nr 1 – Regulamin udzielania zamówień publicznych ..                          | 41  |
| Wzór nr 2 – Wniosek do kierownika Zamawiającego<br>o wszczęcie postępowania ..... | 56  |
| Wzór nr 3 – Decyzja w sprawie powołania komisji<br>przetargowej .....             | 58  |
| Wzór nr 4 – Oświadczenie .....                                                    | 60  |
| Wzór nr 5 – Zawiadomienie o posiedzeniu komisji<br>przetargowej .....             | 61  |
| Wzór nr 6 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej ....                      | 64  |
| Wzór nr 7 – SIWZ .....                                                            | 68  |
| Wzór nr 8 – Umowa o roboty budowlane .....                                        | 103 |
| Wzór nr 9 – Umowa dostawy .....                                                   | 113 |
| Wzór nr 10 – Umowa o świadczenie usług .....                                      | 116 |

## Rozdział II. Tryby udzielania zamówień publicznych .....

|                                                                     |     |
|---------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Przetarg nieograniczony .....                                    | 123 |
| 1.1. Definicja .....                                                | 123 |
| 1.2. Wszczęcie postępowania .....                                   | 123 |
| 1.3. Ogłoszenia .....                                               | 124 |
| 1.4. Obowiązki w zakresie SIWZ .....                                | 126 |
| 1.5. Terminy składania ofert .....                                  | 127 |
| 1.6. Otwarcie ofert .....                                           | 128 |
| 1.7. Wzorcowe dokumenty dotyczące przetargu nieograniczonego ...    | 135 |
| Wzór nr 1 – Wyjaśnienia w odpowiedzi na pytania<br>Wykonawców ..... | 135 |

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wzór nr 2 – Zmiana SIWZ ze zmianą terminu składania ofert .....                            | 136 |
| Wzór nr 3 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej (zebranie z Wykonawcami) .....     | 138 |
| 2. Przetarg ograniczony .....                                                              | 141 |
| 2.1. Definicja .....                                                                       | 141 |
| 2.2. Wszczęcie postępowania .....                                                          | 141 |
| 2.3. Ogłoszenia .....                                                                      | 142 |
| 2.4. Wnioski o dopuszczenie do udziału .....                                               | 143 |
| 2.5. Zaproszenie do składania ofert .....                                                  | 144 |
| 2.6. Wzorcowe dokumenty dotyczące przetargu ograniczonego .....                            | 151 |
| Wzór nr 1 – Wniosek o dopuszczenie do udziału .....                                        | 151 |
| Wzór nr 2 – Zaproszenie do składania ofert .....                                           | 153 |
| 3. Negocjacje z ogłoszeniem .....                                                          | 155 |
| 3.1. Definicja .....                                                                       | 155 |
| 3.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                   | 155 |
| 3.3. Zawiadomienie Prezesa UZP .....                                                       | 156 |
| 3.4. Wszczęcie postępowania .....                                                          | 157 |
| 3.5. Wnioski o dopuszczenie do udziału .....                                               | 157 |
| 3.6. Zaproszenie do składania ofert wstępnych .....                                        | 157 |
| 3.7. Zaproszenie do negocjacji .....                                                       | 158 |
| 3.8. Negocjacje .....                                                                      | 159 |
| 3.9. Zaproszenie do składania ofert .....                                                  | 159 |
| 3.10. Wzorcowe dokumenty dotyczące negocjacji z ogłoszeniem .....                          | 165 |
| Wzór nr 1 – Zawiadomienie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o wyborze trybu .....        | 165 |
| Wzór nr 2 – Zaproszenie do składania ofert wstępnych .....                                 | 167 |
| Wzór nr 3 – Zaproszenie do negocjacji .....                                                | 169 |
| Wzór nr 4 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej (przeprowadzenie negocjacji) ..... | 173 |
| Wzór nr 5 – Zaproszenie do składania ofert .....                                           | 176 |
| 4. Dialog konkurencyjny .....                                                              | 178 |
| 4.1. Definicja .....                                                                       | 178 |
| 4.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                   | 178 |
| 4.3. Zawiadomienie Prezesa UZP .....                                                       | 179 |
| 4.4. Wszczęcie postępowania .....                                                          | 180 |

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.5. Wnioski o dopuszczenie do udziału .....                                                  | 181 |
| 4.6. Zaproszenie do dialogu .....                                                             | 182 |
| 4.7. Przeprowadzenie dialogu .....                                                            | 183 |
| 4.8. Zaproszenie do składania ofert .....                                                     | 184 |
| 4.9. Zmiana treści złożonej oferty .....                                                      | 184 |
| 4.10. Wzorcowe dokumenty dotyczące dialogu konkurencyjnego ...                                | 189 |
| Wzór nr 1 – Zawiadomienie Prezesa Urzędu Zamówień<br>Publicznych o wyborze trybu .....        | 189 |
| Wzór nr 2 – Wniosek o dopuszczenie do udziału .....                                           | 191 |
| Wzór nr 3 – Zaproszenie do dialogu .....                                                      | 193 |
| Wzór nr 4 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej<br>(przeprowadzenie dialogu) .....    | 197 |
| Wzór nr 5 – Zaproszenie do składania ofert .....                                              | 201 |
| 5. Negocjacje bez ogłoszenia .....                                                            | 203 |
| 5.1. Definicja .....                                                                          | 203 |
| 5.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                      | 203 |
| 5.3. Zawiadomienie Prezesa UZP .....                                                          | 205 |
| 5.4. Wszczęcie postępowania – zaproszenie .....                                               | 206 |
| 5.5. Liczba Wykonawców zaproszonych .....                                                     | 206 |
| 5.6. Negocjacje .....                                                                         | 207 |
| 5.7. Zaproszenie do składania ofert .....                                                     | 207 |
| 5.8. Termin składania ofert .....                                                             | 208 |
| 5.9. Wzorcowe dokumenty dotyczące negocjacji bez ogłoszenia ...                               | 212 |
| Wzór nr 1 – Zawiadomienie Prezesa Urzędu Zamówień<br>Publicznych o wyborze trybu .....        | 212 |
| Wzór nr 2 – Zaproszenie do negocjacji .....                                                   | 214 |
| Wzór nr 3 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej<br>(przeprowadzenie negocjacji) ..... | 222 |
| Wzór nr 4 – Zaproszenie do składania ofert .....                                              | 226 |
| 6. Zamówienia z wolnej ręki .....                                                             | 228 |
| 6.1. Definicja .....                                                                          | 228 |
| 6.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                      | 228 |
| 6.3. Wszczęcie postępowania – zaproszenia .....                                               | 236 |
| 6.4. Treść zaproszenia .....                                                                  | 237 |
| 6.5. Sposób prowadzenia negocjacji .....                                                      | 238 |
| 6.6. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia .....                                                 | 238 |

|                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 6.7. Wzorcowe dokumenty dotyczące zamówienia z wolnej ręki ....                                            | 239 |
| Wzór nr 1 – Zawiadomienie Prezesa Urzędu Zamówień<br>Publicznych o wyborze trybu .....                     | 239 |
| Wzór nr 2 – Zaproszenie do negocjacji .....                                                                | 246 |
| Wzór nr 3 – Protokół z posiedzenia komisji przetargowej<br>(przeprowadzenie negocjacji) .....              | 260 |
| 7. Zapytanie o cenę .....                                                                                  | 263 |
| 7.1. Definicja .....                                                                                       | 263 |
| 7.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                                   | 263 |
| 7.3. Wszczęcie postępowania – zaproszenie .....                                                            | 264 |
| 7.4. Treść zaproszenia .....                                                                               | 264 |
| 7.5. Wzorcowe dokumenty dotyczące zapytań o cenę .....                                                     | 267 |
| Wzór nr 1 – Zaproszenie do składania ofert .....                                                           | 267 |
| 8. Licytacja elektroniczna .....                                                                           | 269 |
| 8.1. Definicja .....                                                                                       | 269 |
| 8.2. Przesłanki zastosowania trybu .....                                                                   | 269 |
| 8.3. Wszczęcie postępowania – ogłoszenie i termin do składania<br>wniosków o dopuszczenie do udziału ..... | 269 |
| 8.4. Otwarcie licytacji .....                                                                              | 270 |
| 8.5. Sposób prowadzenia licytacji .....                                                                    | 270 |
| 8.6. Zamknięcie licytacji .....                                                                            | 270 |
| 9. Wybór najkorzystniejszej oferty .....                                                                   | 273 |
| 9.1. Forma oferty .....                                                                                    | 273 |
| 9.2. Treść oferty .....                                                                                    | 273 |
| 9.3. Oferta wariantowa .....                                                                               | 273 |
| 9.4. Oferty częściowe .....                                                                                | 274 |
| 9.5. Terminy związania ofertą .....                                                                        | 275 |
| 9.6. Otwarcie ofert .....                                                                                  | 276 |
| 9.7. Wyjaśnienia w zakresie treści złożonych ofert .....                                                   | 277 |
| 9.8. Poprawienie oczywistych omyłek .....                                                                  | 277 |
| 9.9. Wykluczenia .....                                                                                     | 280 |
| 9.10. Odrzucenia .....                                                                                     | 285 |
| 9.11. Kryteria oceny ofert .....                                                                           | 287 |
| 9.12. Aukcja elektroniczna .....                                                                           | 288 |
| 9.13. Obowiązki Zamawiającego po wyborze najkorzystniejszej<br>oferty .....                                | 290 |

|                                                                                                   |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 9.14. Unieważnienie postępowania .....                                                            | 290        |
| 9.15. Wzorcowe dokumenty .....                                                                    | 294        |
| Wzór nr 1 – Zawiadomienie<br>o wyniku/odrzuceniu/wykluczeniu .....                                | 294        |
| Wzór nr 2 – Zawiadomienie o unieważnieniu postępowania ...                                        | 296        |
| <b>Rozdział III. Przepisy szczególne .....</b>                                                    | <b>297</b> |
| 1. Umowy ramowe .....                                                                             | 297        |
| 2. Wzory umów ramowych .....                                                                      | 300        |
| 2.1. Umowa częściowa .....                                                                        | 300        |
| 2.2. Umowa ramowa .....                                                                           | 307        |
| 3. Dynamiczny system zakupów .....                                                                | 316        |
| 4. Konkurs. Wzór dokumentów konkursowych .....                                                    | 319        |
| <b>Rozdział IV. Środki ochrony prawnej .....</b>                                                  | <b>326</b> |
| 1. Protest .....                                                                                  | 327        |
| 2. Odwołanie .....                                                                                | 333        |
| 3. Skarga .....                                                                                   | 339        |
| 4. Wzorcowe dokumenty .....                                                                       | 343        |
| Wzór nr 1 – Protest .....                                                                         | 343        |
| Wzór nr 2 – Wezwanie do przystąpienia się do protestu .....                                       | 346        |
| Wzór nr 3 – Przystąpienie do protestu .....                                                       | 348        |
| Wzór nr 4 – Rozstrzygnięcie protestu .....                                                        | 350        |
| Wzór nr 5 – Uwzględnienie protestu .....                                                          | 353        |
| Wzór nr 6 – Odwołanie .....                                                                       | 355        |
| Wzór nr 7 – Wezwanie do przystąpienia się do odwołania ...                                        | 360        |
| Wzór nr 8 – Przystąpienie do odwołania .....                                                      | 363        |
| Wzór nr 9 – Skarga .....                                                                          | 364        |
| 5. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ...                             | 372        |
| 5.1. Podstawowe akty prawne .....                                                                 | 372        |
| 5.2. Zasady i przesłanki odpowiedzialności za naruszenie<br>dyscypliny finansów publicznych ..... | 372        |
| 5.3. Kary za naruszenie dyscypliny finansów publicznych .....                                     | 375        |
| 5.4. Postępowanie w przypadku stwierdzenia naruszenia<br>dyscypliny finansów publicznych .....    | 377        |

|                                                                                                                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział V. Wybrane Interpretacje UZP .....</b>                                                                                                                                                          | <b>380</b> |
| 1. Rażąco niska cena .....                                                                                                                                                                                  | 380        |
| 2. Udzielanie zamówień na usługi wymienione w art. 5 ust. 1<br><i>Prawa zamówień publicznych</i> .....                                                                                                      | 383        |
| 3. Moment wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia<br>publicznego .....                                                                                                                               | 387        |
| 4. Możliwość zmiany umowy o zamówienie publiczne<br>w przypadku ustawowej zmiany stawki podatku VAT .....                                                                                                   | 389        |
| 5. Szacowanie wartości zamówienia na dostawy i usługi<br>powtarzające się okresowo .....                                                                                                                    | 392        |
| 6. Zasady przedstawiania zaświadczeń o niekaralności za przestępstwa<br>w zakresie określonym w art. 24 ust. 1 pkt 4-8 ustawy .....                                                                         | 396        |
| 7. Opis przedmiotu zamówienia .....                                                                                                                                                                         | 399        |
| 8. Pojęcie „podmiotu prawa publicznego” w ogłoszeniach<br>przekazywanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych<br>oraz Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ....                           | 404        |
| 9. Sposób udzielania i szacowania wartości zamówień przy<br>zakupach książek przez biblioteki .....                                                                                                         | 407        |
| 10. Obliczanie wartości zamówień na szkolenia na przykładzie szkoleń<br>organizowanych przez powiatowe urzędy pracy .....                                                                                   | 412        |
| 11. Sposób obliczenia terminu na wniesienie wniosku o wyjaśnienie<br>treści Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia .....                                                                                | 418        |
| 12. Kwota, jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie<br>zamówienia, a obowiązek unieważnienia postępowania na podstawie<br>art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> ..... | 420        |
| 13. Tajemnica przedsiębiorstwa .....                                                                                                                                                                        | 422        |
| 14. Podmioty zbiorowe (spółka cywilna i jawna) .....                                                                                                                                                        | 425        |
| 15. Oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń .....                                                                                                                                                         | 429        |
| 16. Dokumenty, jakie spółka jawna zobowiązana jest przedstawić w celu<br>potwierdzenia, że nie zalega z uiszczaniem podatków .....                                                                          | 432        |
| 17. Wykluczenie Wykonawcy na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy ...                                                                                                                                      | 434        |
| 18. Dopuszczalność zwracania się do Wykonawców o przedstawienie<br>cen zamawianych usług jako podstawa sposobu szacowania<br>wartości zamówienia .....                                                      | 438        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 19. Możliwość złożenia oferty w trybie przetargu ograniczonego przez spółkę przejmującą do odpłatnego korzystania przedsiębiorstwo państwowe, które złożyło wniosek o dopuszczenie do udziału w przetargu .....                                                              | 440 |
| 20. Należności, jakie mogą być pokryte środkami z zabezpieczenia należytego wykonania umowy .....                                                                                                                                                                            | 444 |
| 21. Instytucje prawa publicznego .....                                                                                                                                                                                                                                       | 445 |
| 22. Stosowanie <i>Prawa zamówień publicznych</i> przy zakupie bonów towarowych .....                                                                                                                                                                                         | 452 |
| 23. Stosowanie ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> przez wspólnoty mieszkaniowe .....                                                                                                                                                                                   | 454 |
| 24. Możliwość stosowania art. 5 ust. 1 pkt 10 <i>Prawa zamówień publicznych</i> do usług z zakresu medycyny pracy .....                                                                                                                                                      | 456 |
| 25. Wyłączenie stosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> określone w art. 4 pkt 1) lit. a) ustawy. Możliwość stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki w zakresie udzielania kredytów przez banki krajowe ze środków międzynarodowych instytucji finansowych ..... | 458 |
| 26. Opis przedmiotu zamówienia w zakresie zakupu pojazdów sanitarnych przez stacje pogotowia ratunkowego .....                                                                                                                                                               | 461 |
| 27. Środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych .....                                                                                                                                                                                                                   | 464 |
| 28. Ważność pełnomocnictwa, od którego nie uiszczono opłaty skarbowej oraz niedopuszczalność odrzucenia oferty złożonej przez pełnomocnika legitymującego się pełnomocnictwem, od którego nie uiszczono opłaty skarbowej .....                                               | 466 |
| 29. Wybór brokera ubezpieczeniowego przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> .....                                                                                                                                                   | 468 |
| 30. Wyłączenie stosowania ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> , w przypadku usług w zakresie badań naukowych oraz prac rozwojowych – art. 4 pkt 3 lit. e) .....                                                                                                         | 470 |
| 31. Sposób udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług szkoleniowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego .....                                                                                                                                     | 473 |

|                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 32. Powierzenie innym osobom wykonywania w ramach przeprowadzanego postępowania zastrzeżonych dla kierownika Zamawiającego czynności. Składanie oświadczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy. Pracownik Zamawiającego Wykonawcą zamówienia ..... | 478 |
| 33. Stosowanie procedur ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> , przy budowie elektrowni wiatrowej oraz zespołu takich elektrowni w celu produkcji energii elektrycznej .....                                                                         | 481 |
| 34. Możliwość uzupełnienia oświadczeń i dokumentów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego .....                                                                                                                                             | 483 |
| 35. Możliwość zawarcia umowy po upływie terminu związania ofertą ...                                                                                                                                                                                    | 491 |

## **Rozdział VI. Ustawa *Prawo zamówień publicznych* tekst jednolity .... 495**

## **Rozdział VII. Wybrane akty wykonawcze ..... 600**

|                                                                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołania oraz szczegółowych zasad rozliczania kosztów w postępowaniu odwoławczym .....               | 600 |
| 2. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań .....                                                                                                     | 603 |
| 3. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie wzorów ogłoszeń przekazywanych Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych .....                                                                                   | 630 |
| 4. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych .....                                            | 661 |
| 5. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający od Wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane .....                                     | 664 |
| 6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie kwot wartości zamówień i konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich ..... | 670 |
| 7. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego .....                                                                                             | 673 |

8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym ..... 757
9. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego ..... 772